

เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภา

10 มกราคม 2562

ผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมต้องมีคุณสมบัติของสมาชิกทันตแพทยสภา ตามเกณฑ์ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 และพึงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional competencies)

เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพทางทันตกรรม กำหนดขึ้นโดยใช้อิงตามมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ (Competency standards) เพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในระดับทันตแพทยศาสตรบัณฑิต และมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพ

สมรรถนะวิชาชีพทันตแพทย์ คือ ความสามารถของบัณฑิตทันตแพทย์จบใหม่ ในการประกอบวิชาชีพ ในฐานะทันตแพทย์ทั่วไป ซึ่งเกิดจากการบูรณาการ 3 องค์ประกอบหลัก อันได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และทัศนคติ/เจตคติ (Attitudes) ของการเป็นทันตแพทย์ที่ดี

วัตถุประสงค์

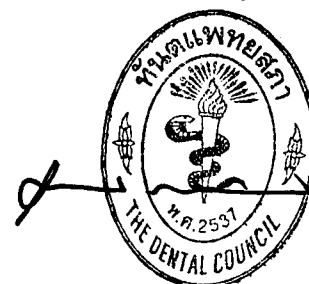
เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภานี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินความรู้ความสามารถ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม และใช้เป็นกรอบในการสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพทันตกรรม รวมถึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาทันตแพทยศาสตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แต่ไม่ถือเป็นมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตามนัยแห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2538

คำจำกัดความ (Glossary of Keywords)

ตระหนักรู้ (Recognize) หมายถึง เห็นและบอกได้ สำนึกได้ ระบุได้ว่าสิ่งหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏมีผลต่อการจัดการผู้ป่วย

ตระหนักรู้ (Aware) หมายถึง รู้ประจักษ์แจ้ง รู้ชัดแจ้ง

อธิบายและอภิปราย (กับผู้ป่วย) (Explain and Discuss) หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างทันตแพทย์กับผู้ป่วยและ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย ปัญหาของผู้ป่วย สิ่งที่ต้องตรวจพบ การวินิจฉัย ทางเลือกในการรักษา ตลอดจนข้อดีข้อเสีย ความเสี่ยงในแต่ละทางเลือก ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือที่จำเป็น ทั้งหมดนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม

สอน/ให้การศึกษ (กับผู้ป่วย) (Educate) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทักษะทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพช่องปากให้กับผู้ป่วย และ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน การดูแลสุขภาพช่องปาก

ผู้ป่วยที่มีความซับซ้อน/งานที่มีความซับซ้อน (Complex Patients/Complicated Cases) หมายถึง ลักษณะของผู้ป่วยหรืองานที่ทันตแพทย์

(1) อาจต้องการคำแนะนำเพิ่มเติมหรือความช่วยเหลือจากทันตแพทย์ที่มีความรู้และ ประสบการณ์มากกว่า และ/หรือ

(2) อาจไม่สามารถให้การรักษาได้ด้วยตนเอง อันเนื่องมาจากการมีความรู้ที่ไม่เพียงพอ หรือมี ความสามารถไม่เพียงพอ จึงควรส่งต่อผู้ป่วยไปยังทันตแพทย์ที่ชำนาญ/เชี่ยวชาญกว่า และ/หรือ

(3) อาจไม่สามารถให้การรักษาได้ด้วยตนเอง อันเนื่องมาจากสภาวะปัจจัยของผู้ป่วย หรือปัจจัย เกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้การลงมือรักษาด้วยตนเอง มีความเสี่ยงสูงที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ

จัดการ (Manage) หมายถึง สามารถประเมินสถานการณ์ สภาวะ เงื่อนไขต่าง ๆ ของผู้ป่วย และตัวทันตแพทย์ ให้การวินิจฉัยเบื้องต้น จัดการผู้ป่วยให้ได้รับการดูแล และ/หรือรักษา ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ ไม่ต้องทำหัตถการ (No intervention/procedure) ขอคำปรึกษาแพทย์และ/หรือทันตแพทย์ ส่งต่อผู้ป่วย ให้การรักษาเบื้องต้นแล้วส่งต่อผู้ป่วย หรือ ให้การรักษาด้วยตนเองโดยผ่านการประเมินระดับสมรรถนะของ ตนเองแล้วว่าสามารถให้การรักษาได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และปลอดภัยกับผู้ป่วย

ปฏิบัติได้/ให้การักษาได้/สามารถดำเนินการ (Perform) หมายถึง ปฏิบัติ/ให้การรักษา/ ดำเนินการได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีข้อผิดพลาดร้ายแรง ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

อย่างเหมาะสม (Appropriate) หมายถึง การปฏิบัติที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วย เมื่อพิจารณา ประกอบทั้งข้อเท็จจริง สภาวะ ผู้ปฏิบัติ สถานที่ และสถานการณ์แวดล้อม

การวิจัย (Research) หมายถึง กระบวนการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบ ประเด็นที่สงสัย/เพิ่มพูนความรู้ใหม่/นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับใน ศาสตร์แต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ความปลอดภัยของผู้ป่วย (Patient Safety) หมายถึง การไม่เกิดอันตรายจากภัยหรือ อันตรายที่สามารถป้องกันได้ รวมถึงการลดความเสี่ยงจากภัยหรืออันตรายที่ไม่ควรเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการ ดูแลสุขภาพ ให้มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยที่สุดเท่าที่สามารถยอมรับได้ เมื่อพิจารณาบนพื้นฐานของข้อมูล ความรู้ ทรัพยากร และบริบทที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพนั้น ๆ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ไม่ได้รับการรักษา หรือได้รับการรักษาด้วยวิธีอื่น ๆ โดยมีการปฏิบัติตามหลักการหรือแนวทางที่ได้รับการยอมรับ เช่น แนวทาง

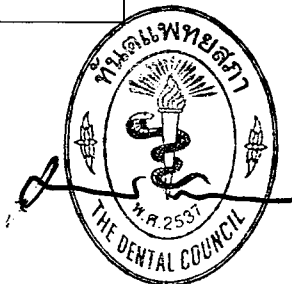
Patient Safety Goal 2551 ของสถาบันรับรองและพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล (สรพ.) หรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยทางทันตกรรม Dental Safety Goal & Guideline 2015 ของทันตแพทยสภา เป็นต้น

ทันตแพทย์ผู้ให้การรักษามีสมรรถนะเพียงพอ หมายถึง ทันตแพทย์มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติ รวมถึงประสบการณ์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม ได้สำเร็จตามเป้าหมายงานทันตกรรมชนิดต่างๆที่ได้ตั้งไว้ร่วมกับผู้ป่วยหรือผู้ดูแลผู้ป่วยอย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการ ปราศจากข้อผิดพลาดร้ายแรง และผู้ป่วยปลอดภัย รวมทั้งให้การรักษาได้สำเร็จภายในระยะเวลาอัน เหมาะสม

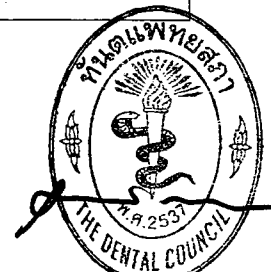

สมรรถนะวิชาชีพทันตแพทย์ระดับปริญญาบัณฑิต (Undergraduate Dental Competencies)

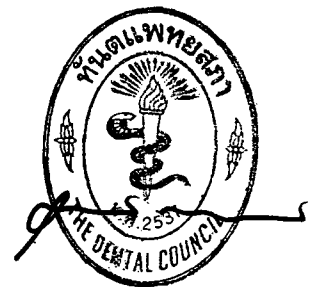
สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	จุดเน้น/สำคัญ (Stressing Points)
1. ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ ▪ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเอง ผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และสังคม ▪ ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเข้าอกเข้าใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ▪ รักษาความลับของผู้ป่วย
2. ปฏิบัติตนตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ตระหนักและปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ▪ ตระหนักและจัดการอย่างเหมาะสม ในกรณีที่พบทันตแพทย์และ/หรือผู้ร่วมงานที่ละเลยผู้ป่วย หรือปฏิบัติโดยมิชอบ (Malpractice)
3. คำนึงถึงสิทธิและเห็นแก่ประโยชน์ของผู้ป่วยและส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งดำเนินการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ให้การดูแลรักษาที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย บนพื้นฐานสิทธิและประโยชน์ของผู้ป่วยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ▪ ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างสมเหตุผลและปลอดภัย โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความสิ้นเปลือง ▪ ปฏิบัติต่อผู้ป่วยและผู้ร่วมงานด้วยความเท่าเทียม และเคารพในความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม เพศ อายุ และความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญาหรือจิตใจ ▪ ดูแลรักษาผู้ป่วยโดยใช้หลักหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanized health care)
4. ประเมินระดับสมรรถนะและตระหนักรู้ในขีดความสามารถของตน รวมทั้งจัดการให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาตามความเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ประเมินระดับความรู้และทักษะของตน และพัฒนาส่วนที่ยังด้อยอยู่ ▪ ดูแลรักษาผู้ป่วยและปฏิบัติงาน ภายใต้ขอบเขตความสามารถของตน ▪ ปรึกษาและ/หรือส่งต่อผู้ป่วยในกรณีที่เกินกว่าขอบเขตความสามารถของตน

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	จุดเน้น/สำคัญ (Stressing Points)
5. สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และสาธารณชน ด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ให้เกียรติ และถูกต้องตาม วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ นุ่มนวล และให้เกียรติผู้อื่น ▪ ซักถาม รับฟัง พูดคุย อธิบาย หรืออภิปรายกับผู้ป่วยเพื่อนำไปสู่การดูแลรักษาที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย รวมทั้งสอดคล้องกับหลักวิชาการ ▪ ติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานในสายการแพทย์ บุคลากรในสายวิชาที่เกี่ยวข้องตลอดจนสาธารณชน ทั้งวาจา และลายลักษณ์อักษรด้วยความสุภาพ ให้เกียรติ และถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
6. ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อรักษาคุณภาพในการดูแลผู้ป่วย	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ประเมินและพัฒนา ความรู้ ความสามารถและทัศนคติของตนเองที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ในส่วนที่ยังด้อยอยู่ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ▪ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วย
7. สืบค้น ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมี วิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วย ตาม หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สืบค้น จัดการ และจัดระบบข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ▪ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ ▪ ประยุกต์ใช้ข้อมูล หลักฐานทางวิชาการ งานวิจัย หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการดูแลผู้ป่วยตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based)
8. พัฒนาองค์ความรู้ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ด้วยตนเองเพื่อให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทาง ทันตแพทยศาสตร์อย่างต่อเนื่อง
9. เป็นผู้นำและ/หรือมีส่วนร่วมในทีมทันตสุขภาพ หรือทีม สหสาขาวิชาชีพทางด้านสุขภาพ หรือทีมดูแลด้านสุขภาพ ระดับปฐมภูมิ (primary care team) ในการดูแลผู้ป่วย	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นผู้นำและ/หรือมีส่วนร่วมในทีมทันตสุขภาพ หรือทีมสหสาขาวิชาชีพทางด้านสุขภาพ ในการดูแลรักษาผู้ป่วยระดับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ▪ สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ

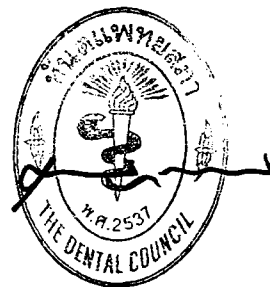
สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	จุดเน้น/สำคัญ (Stressing Points)
10. บริหารจัดการคลินิกหรือหน่วยงานทันตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของคลินิกหรือหน่วยงานทันตกรรม ▪ กำหนดระบบการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการประกันคุณภาพของคลินิกหรือหน่วยงานทันตกรรม ▪ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบการจัดการข้อมูลในการดูแลผู้ป่วย การจัดระบบปฏิบัติงาน และการพัฒนาวิชาชีพ ▪ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร วางแผนและพัฒนาความสามารถของบุคลากรในคลินิกหรือหน่วยงานทันตกรรม ▪ บริหารจัดการการเงิน การคลัง และพัสดุในคลินิกหรือหน่วยงานทันตกรรม
11. จัดระบบและให้การดูแลรักษาทางทันตกรรมอย่างปลอดภัย รวมถึงบริหารความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดเตรียมสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย และเป็นไปตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) ▪ ดำเนินการป้องกันการติดเชื้อและควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อในคลินิกทันตกรรม ▪ ดำเนินการและตรวจสอบระบบการป้องกันความเสี่ยงของผู้ป่วยและทันตบุคลากร ทั้งในด้านสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงในแง่กฎหมาย ทั้งที่เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วย และความเสี่ยงอื่น ๆ ▪ เลือกใช้/บริหารวัสดุและเครื่องมือทางทันตกรรมได้ถูกต้องตามข้อบ่งชี้อย่างสมเหตุผล ▪ ดูแลรักษาทางทันตกรรมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย (Patient safety)

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ความรู้พื้นฐาน (Foundation Knowledge)
<p>12.ประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์พื้นฐาน (Basic biomedical science) วิทยาศาสตร์พื้นฐานทางคลินิก (Basic clinical science) พฤติกรรมศาสตร์พื้นฐาน (Basic behavioural science) เพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Basic biomedical sciences: <ul style="list-style-type: none"> ○ Molecular basis of life ○ Human development ○ Human body development ○ Normal structures and functions of human body ○ Neuroscience (basic principle of cellular/molecular neurobiology and organization of neural systems related to craniofacial structure) ○ Human brain and function ○ Normal structures and functions of teeth, supporting structures and craniofacial complex ○ Development of teeth, supporting structures, dentition and craniofacial complex ○ Infection and human defence mechanism ○ Abnormalities and diseases of human body ○ Abnormalities and diseases of teeth, supporting structures and craniofacial complex ■ Basic clinical sciences: <ul style="list-style-type: none"> ○ General pathology ○ General medicine relating to dentistry ○ Medically-compromised patients ○ Diseases and natural history of diseases of teeth, supporting structures and craniofacial complex <p>Medical and dental emergencies</p>

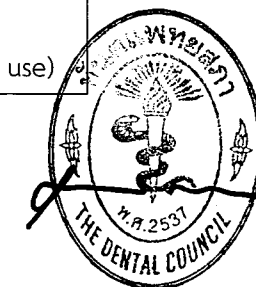

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ความรู้พื้นฐาน (Foundation Knowledge)
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pharmacology of drugs used in systemic diseases and oral diseases ○ Dental radiography ○ Dental biomaterials ○ Basic Epidemiology ○ Oral epidemiology ○ Basic biostatistics and research methodology ■ Basic Behavioural sciences <ul style="list-style-type: none"> ○ Human health behaviour and behavioural management in Dentistry ○ Psychosocial factors influencing the health of individual, family and community ○ Communication and interpersonal skills for good Dentists-patients' relationships ○ Cultural competency to serve diverse population ○ Counselling

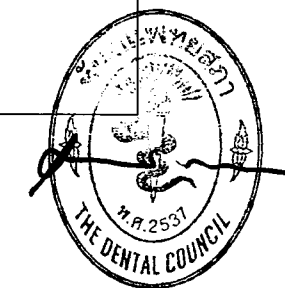

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
13. ชักประวัติและประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์ ทันตกรรม สภาวะทางจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระบุอาการสำคัญหรือเหตุผลที่ผู้ป่วยมาพบ รวมถึงประเมินความต้องการและความคาดหวังต่อการดูแลรักษา ▪ ชักประวัติผู้ป่วยในด้านประวัติทางการแพทย์และทางทันตกรรม ▪ ประเมินสภาวะทางจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจในบริบทของผู้ป่วย ▪ ประเมินได้ทั้งโรค (disease) และความเจ็บป่วย (illness) ได้แก่ สภาวะทางอารมณ์ ความรู้สึก ผลกระทบต่อกิจวัตร ความคาดหวังของผู้ป่วย
14. ตรวจผู้ป่วย รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรมอย่างเป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ตรวจประเมินผู้ป่วยเบื้องต้น และตรวจสัญญาณชีพ (vital signs) ของผู้ป่วย ▪ ตรวจผู้ป่วยบริเวณศีรษะ ลำคอ ช่องปาก และอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับช่องปาก ▪ สังเกตอาการและอาการแสดงของโรคทางระบบที่เกี่ยวข้องกับทางทันตกรรม ▪ ถ่ายภาพรังสีพื้นฐานทางทันตกรรม และ/หรือส่งตรวจเพิ่มเติมภาพถ่ายรังสีชนิดพิเศษ ▪ ส่งตรวจเพิ่มเติมทางห้องปฏิบัติการ ทางพยาธิวิทยา หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหรือสภาวะของผู้ป่วย
15. ปรีกษาผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ กรณีพบความผิดปกติหรือมีปัญหาทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง หรือส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษาทางการแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เขียนขอคำปรึกษาจากแพทย์หรือส่งต่อผู้ป่วยไปพบแพทย์ ในกรณีผู้ป่วยมีโรคทางระบบและ/หรือมีความพิการที่เกี่ยวข้องกับการให้การรักษาทางทันตกรรม หรือมีอาการแสดงของโรคในช่องปากที่มีสาเหตุจากโรคทางระบบและ/หรือมีความพิการ
16. แปลผลจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการซักประวัติและตรวจผู้ป่วย ประมวลผลความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อให้การวินิจฉัยได้	<ul style="list-style-type: none"> ▪ แปลและประมวลผลที่ได้จากการซักประวัติ และ/หรือจากแพทย์หรือฐานข้อมูลทางการแพทย์ ประวัติของครอบครัวและสังคม การตรวจทางคลินิก การถ่ายภาพรังสี การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจทางพยาธิวิทยา และ/หรือการตรวจเพิ่มเติมอื่น ๆ ▪ ตระหนักรู้ถึงการดำเนินของโรคทางระบบและ/หรือความพิการ และผลกระทบที่มีต่อสุขภาพในช่องปากและการรักษาทางทันตกรรม ▪ ประเมินและระบุสาเหตุและปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการรักษาและป้องกันโรค

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
17. วินิจฉัยเบื้องต้น พิจารณาแยกโรคทางทันตกรรม หรือ วินิจฉัยโรคในช่องปากที่ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ วินิจฉัยเบื้องต้น (Initial diagnosis) ▪ พิจารณาแยกโรคทางทันตกรรม (Differential diagnosis) จนกระทั่งสามารถวินิจฉัยโรค (Final diagnosis) ได้สำหรับโรคพื้นฐาน ▪ ระบุปัญหาหรือสภาวะของช่องปากและใบหน้า แยกแยะกรณีที่ต้องการการจัดการ การรักษาหรือส่งต่อผู้ป่วยไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา
18. บันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยอย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานสากล	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บันทึกข้อมูลของผู้ป่วย และจัดเก็บข้อมูลอย่างครบถ้วนและเป็นระบบ
19. วางแผนการรักษาทางทันตกรรม การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก และ/หรือแผนในการส่งต่อ ที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้ป่วยอย่างพร้อมมูลและเป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ใช้หลักการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม (Holistic approach) และการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย ในการวางแผนการดูแลรักษา การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ▪ วางแผนการรักษาทางทันตกรรมอย่างพร้อมมูล (Comprehensive treatment plan) และเป็นระบบ ซึ่งรวมถึง การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ลำดับขั้นตอนการรักษา ทางเลือกของวิธีการรักษา และการพยากรณ์โรค การฟื้นฟูสุขภาพช่องปากโดยอาศัยการประเมินข้อมูลที่ได้จากการตรวจและเชื่อมโยงกับสุขภาพทั่วไป ▪ วางแผนการรักษาแบบสหสาขาวิชาชีพที่สัมพันธ์กัน ▪ อธิบายและอภิปรายแผนการรักษากับผู้ป่วยและ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วยให้เข้าใจถึงสิ่งที่ตรวจพบ การวินิจฉัย และแผนการรักษาแบบต่าง ๆ เวลาที่ใช้ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนความรับผิดชอบของผู้ป่วยในการให้ความร่วมมือในการรักษา ▪ สร้างความเข้าใจให้ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลผู้ป่วยลงนามยินยอมรับการรักษา ▪ ปรับเปลี่ยนแผนการรักษาเนื่องมาจากปัญหาทางการแพทย์ของผู้ป่วย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด หรือข้อจำกัดของผู้ป่วย ▪ เลือกใช้/บริหารยาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางทันตกรรมตามหลักการใช้อย่างสมเหตุผลผล (Rational drug use)

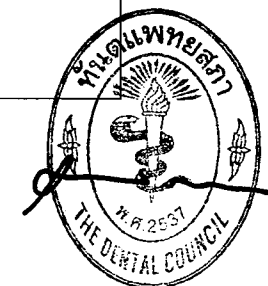
สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
20. จัดการต่อภาวะฉุกเฉิน/แทรกซ้อน ทางทันตกรรม หรือทางทันตกรรม รวมถึงกู้ชีพเบื้องต้นได้	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดเตรียมคลินิก/หน่วยงานทันตกรรมให้พร้อมต่อการป้องกันและการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และทางทันตกรรม ▪ ตระหนักรู้และจัดการต่อภาวะฉุกเฉิน/แทรกซ้อน ทางทันตกรรมที่เกิดในคลินิกทันตกรรม ▪ ประเมินและติดตามสัญญาณชีพของผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน/แทรกซ้อนทางการแพทย์ ▪ ปฏิบัติการกู้ชีพเบื้องต้น ▪ วินิจฉัยและจัดการต่อภาวะฉุกเฉิน/แทรกซ้อนทางทันตกรรม ได้แก่ อาการเจ็บปวดเฉียบพลัน ภาวะเลือดออก การบาดเจ็บ การติดเชื้อของอวัยวะช่องปาก
21. จัดการต่อภาวะความเจ็บปวดและ/หรือความวิตกกังวลของผู้ป่วย ทั้งด้วยการใช้ยาและวิธีการที่ไม่ใช้ยา	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้ผู้ป่วยรู้สึกไว้วางใจ และคลายความกังวลที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางทันตกรรม ▪ เลือกใช้ยาควบคุมความเจ็บปวดและ/หรือความวิตกกังวล รวมถึงยาเฉพาะที่ ตามข้อบ่งชี้และแผนการรักษาอย่างสมเหตุผล รวมทั้งจัดการต่อปัญหาหรือผลข้างเคียงได้ถูกต้อง ▪ ใช้ยาเฉพาะที่ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ▪ ใช้วิธีการบำบัดโดยไม่ใช้ยา เพื่อบรรเทาความรู้สึกเจ็บปวดและ/หรือลดความกังวลของผู้ป่วย ▪ อธิบายและอภิปรายกับผู้ป่วยเกี่ยวกับการใช้ยาสลบหรือยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่
22. ให้การรักษาทางศัลยกรรมช่องปากแก่ผู้ป่วยรายที่ไม่ซับซ้อน และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลที่ซับซ้อนได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ถอนฟันและ/หรือกำจัดรากฟันชนิดที่ไม่ซับซ้อนได้ ด้วยวิธีธรรมดาหรือร่วมกับการผ่าตัด ▪ รักษาผู้ป่วยที่มีปัญหาฟันชนิดที่ไม่ซับซ้อน ▪ เลือกใช้ยาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางศัลยกรรมช่องปากได้ถูกต้องสมเหตุผล ▪ ให้คำแนะนำผู้ป่วยในการดูแลตนเองหลังการรักษาทางศัลยกรรมช่องปาก ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่ต้องทำศัลยกรรมช่องปากชนิดไม่ซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ จัดการให้ผู้ป่วยได้รับการตัดชิ้นเนื้อเพื่อส่งตรวจทางพยาธิวิทยาหรือทางห้องปฏิบัติการอื่น ๆ

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดการผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อที่มีสาเหตุมาจากฟัน ▪ จัดการภาวะแทรกซ้อนภายหลังการรักษาทางศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลที่ซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
<p>23. ให้การรักษาทางปริทันตวิทยาแก่ผู้ป่วยรายที่ไม่ซับซ้อน และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางปริทันตวิทยาที่ซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ให้การศึกษาแก่ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลของผู้ป่วย เพื่อควบคุมอนามัยช่องปาก (Oral hygiene instruction) ▪ กำจัดหินน้ำลายและ/หรือเกลารากฟันทั้งเนื้อเยื่อแข็งและใต้เหงือก รวมทั้งประเมินผลการรักษา ▪ ติดตามผลการรักษา และให้การรักษาในระยะคงสภาพของอวัยวะปริทันต์ ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มี Pre-disposing factors ทางปริทันต์ (ทั้ง local และ systemic เช่นการเลิกบุหรี่) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อของอวัยวะปริทันต์แบบเฉียบพลันหรือเรื้อรัง ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ อธิบายและอภิปรายกับผู้ป่วยเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ ข้อห้าม และกระบวนการทำศัลยกรรมปริทันต์ และส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
<p>24. จัดการโรคฟันผุและรอยโรคของฟันที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากฟันผุและให้การบูรณะฟันชนิดไม่ซับซ้อนในรายที่มีข้อบ่งชี้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ประเมินความเสี่ยงในการเกิดฟันผุ (Caries risk assessment) และให้การควบคุมฟันผุ (Caries control) ทั้งรอยโรคฟันผุที่ตัวฟันและรากฟัน ▪ ให้การศึกษาแก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับสาเหตุและการป้องกันฟันผุหรือรอยโรคที่ไม่ใช่ฟันผุ ▪ ให้บริการทันตกรรมเพื่อป้องกันหรือยับยั้งฟันผุ เช่น Pit and fissure sealant, Preventive-resin restoration การใช้ฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ ▪ บูรณะฟันผุหรือรอยโรคที่ไม่ใช่ฟันผุชนิดไม่ซับซ้อน ให้ได้รูปร่าง หน้าที่ และความสวยงาม ▪ ติดตามประเมินผลการรักษาอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอตามบริบทของผู้ป่วย

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีฟันผุหรือรอยโรคที่ไม่ใช่ฟันผุชนิดซับซ้อน หรือมีข้อบ่งชี้ในรักษาด้วยการบูรณะทางอ้อม (Indirect restoration) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
<p>25. ให้การรักษาทางวิทยาเอ็นโดดอนต์ในผู้ป่วยรายที่ไม่ซับซ้อน และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางวิทยาเอ็นโดดอนต์ที่ซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ รักษาสภาพความมีชีวิตของเนื้อเยื่อในโพรงฟันในกรณีที่มีข้อบ่งชี้ให้คงอยู่ได้ ▪ บำบัดฉุกเฉินทางวิทยาเอ็นโดดอนต์เพื่อบรรเทาอาการปวดและ/หรือติดเชื้อในระบบคลองรากฟัน และจัดการให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่เหมาะสม รวมถึงการใส่ยา ▪ รักษาคลองรากฟันในฟันที่มีคลองรากเดียวหรือหลายคลองราก ชนิดไม่ซับซ้อน ▪ จัดการให้ผู้ป่วยได้รับการบูรณะฟันที่เหมาะสม ภายหลังการรักษาคลองรากฟัน ▪ จัดการให้ผู้ป่วยได้รับการฟอกสีฟันภายหลังการรักษาคลองรากฟัน ในรายที่จำเป็น ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายต่อตัวฟัน เนื้อเยื่อในโพรงฟัน หรือเนื้อเยื่อรอบตัวฟัน (Traumatic injuries) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่ต้องรักษาคงรากฟันซ้ำ (endodontic retreatment) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ อธิบายและอภิปรายกับผู้ป่วยเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ ข้อห้าม และกระบวนการทำศัลยกรรมเอ็นโดดอนต์ และส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
<p>26. บูรณะภาวะสันเหงือกที่มีฟันหายไปบางส่วนหรือทั้งหมด ชนิดไม่ซับซ้อน ด้วยการใส่ฟันเทียมทั้งชนิดติดแน่นหรือถอดได้ และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สร้างและใส่ฟันเทียมชั่วคราวให้กับผู้ป่วย ▪ สร้างและใส่ฟันเทียมถอดได้บางส่วนหรือทั้งปาก ให้กับผู้ป่วยในรายที่ไม่ซับซ้อน ▪ สร้างและใส่ครอบฟันเฉพาะซี่ ให้กับผู้ป่วยในรายที่ไม่ซับซ้อน ▪ บูรณะฟันด้วยการทำเดือยฟันร่วมกับครอบฟัน ให้กับผู้ป่วยในรายที่ไม่ซับซ้อน ▪ ให้ทันตสุขศึกษากับผู้ป่วยและ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วยในการดูแลการใช้ฟันเทียมประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ▪ สื่อสารความต้องการเกี่ยวกับชิ้นงานทันตกรรมประดิษฐ์ กับช่างทันตกรรมได้อย่างถูกต้อง

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ประเมินคุณภาพชิ้นงานทันตกรรมประดิษฐ์ และจัดการให้มีการแก้ไขชิ้นงานที่ไม่ได้คุณภาพ ▪ ซ่อมแซมหรือแก้ไขฟันปลอมประเภทต่าง ๆ ให้กับผู้ป่วยในรายที่ไม่ซับซ้อน ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ในการทำสะพานฟัน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาชนิดซับซ้อนได้รับการรักษาอย่างซับซ้อนเกี่ยวกับฟันเทียม
<p>27. จัดการให้ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการของกะโหลกศีรษะ กระดูก ใบหน้า และขากรรไกร รวมทั้งการสบฟันที่ไม่ซับซ้อนได้รับการรักษาเบื้องต้นอย่างเหมาะสม และส่งต่อผู้ป่วยที่มีความผิดปกติซับซ้อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ชักประวัติ ตรวจช่องปาก วิเคราะห์แบบจำลองฟัน และวิเคราะห์ภาพรังสีชนิด Cephalogram เพื่อการวินิจฉัยผู้ป่วยที่มีการสบฟันผิดปกติ ▪ วิเคราะห์แยกโรคปัญหาการสบฟันผิดปกติที่จำเป็นต้องได้รับการรักษา ▪ อธิบายและอภิปรายกับผู้ป่วยเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ ข้อห้าม และกระบวนการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันและส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ▪ ให้คำแนะนำหลักการในการรักษาการสบฟันผิดปกติ การรักษาเบื้องต้นทางทันตกรรมจัดฟัน รวมถึง ให้คำแนะนำในการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันที่เหมาะสม ▪ ให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันป้องกัน (Preventive Orthodontic Treatment) ในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันในระยะเริ่มแรก ▪ ให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันป้องปราม (Interceptive Orthodontic Treatment) ในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการสบฟันที่ไม่ซับซ้อน ในระยะฟันชุดผสมที่มีข้อบ่งชี้โดยการใช้เครื่องมือทันตกรรมจัดฟันชนิดถอดได้ในการเคลื่อนฟัน เฉพาะซี่และทันตแพทย์ผู้ให้การรักษาที่มีสมรรถนะเพียงพอ ▪ ให้ทันตสุขศึกษา/ดูแลให้คำแนะนำการทำความสะอาดฟันในผู้ป่วยที่ใส่เครื่องมือ ▪ ตระหนักถึงผลเสียหายต่อผู้ป่วย กรณีที่ผู้ป่วยได้รับ malpractice/under standard treatment ทางทันตกรรมจัดฟัน

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
28. ให้การรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของระบบบดเคี้ยวชนิดไม่ซับซ้อน และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของระบบบดเคี้ยว และ/หรืออาการปวดบริเวณช่องปากและใบหน้าชนิดซับซ้อนได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ■ รักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของระบบบดเคี้ยวชนิดไม่ซับซ้อน ด้วยวิธีการเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ Occlusal splint รวมถึง Minor occlusal adjustment ■ ตระหนักรู้และจัดการให้ผู้ป่วยที่มี Parafunctional habits ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม ■ ตระหนักรู้และจัดการให้ผู้ป่วยรายที่มีอาการเจ็บปวดบริเวณช่องปากใบหน้า (orofacial pain) ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ■ จัดการให้ผู้ป่วยที่มีขากรรไกรค้ำได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ■ จัดการให้ผู้ป่วยรายที่มีปัญหาซับซ้อน ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
29. จัดการให้ผู้ป่วยที่มีโรคหรือความผิดปกติของเยื่อเมือกในช่องปาก ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ■ รักษาโรคที่พบบ่อยและไม่ซับซ้อนของเยื่อเมือกในช่องปาก ■ ตระหนักรู้และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีรอยโรคในช่องปากที่มีสาเหตุจากโรคทางระบบได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ■ ตระหนักรู้และจัดการให้ผู้ป่วยที่มีรอยโรคก่อนมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม รวมทั้งได้รับการเตรียมช่องปากพร้อมก่อนการรักษามะเร็งและภาวะแทรกซ้อนหลังการรักษา
30. ตระหนักรู้ถึงผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ในการทำทันตกรรมรากเทียม และส่งต่อได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ■ อธิบายและอภิปรายกับผู้ป่วยเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ ข้อห้าม และกระบวนการทำทันตกรรมรากเทียม และส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
31. ตระหนักรู้และจัดการให้ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยสูงอายุและผู้ป่วยที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ได้รับการดูแลรักษาทางทันตกรรมอย่างเหมาะสม	<p>(1) ผู้ป่วยเด็ก : ให้การดูแลรักษาเหมือนผู้ป่วยทั่วไป แต่มีจุดเน้นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ จัดการพฤติกรรมผู้ป่วยเด็กที่มีพฤติกรรมแบบ cooperative หรือ potentially cooperative ในการดูแลรักษาทางทันตกรรม ■ รักษาเนื้อเยื่อในโพรงฟันน้ำนม ชนิด Pulpotomy และ Pulpectomy ■ บำรุงด้วยครอบฟันสำหรับฟันน้ำนม เช่น Stainless steel crown ■ ให้การป้องกันความผิดปกติของการสบฟันที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียฟันน้ำนมไปก่อนกำหนด

สมรรถนะวิชาชีพ (Competencies)	ขอบเขตของความสามารถ (Scope of Performing Abilities)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ตระหนักรู้ถึงผู้ป่วยเด็กที่ถูกล้วงละเมิดหรือละลาย และจัดการให้ได้รับความช่วยเหลือตามความเหมาะสม (2) ผู้ป่วยสูงอายุกลุ่มปกติ: ให้การดูแลรักษาเหมือนผู้ป่วยทั่วไป แต่มีจุดเน้นเพิ่มเติมในประเด็นการปรับการดูแลให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความชราภาพและส่งผลต่อการดูแลรักษาทางทันตกรรม (3) ผู้ป่วยกลุ่มพิเศษ ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีปัญหาพฤติกรรม/ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา ผู้ป่วยที่มีปัญหาโรคทางระบบชนิดซับซ้อน ผู้ป่วยที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษาแบบสหสาขา ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการดูแลในระบบโรงพยาบาล ผู้ป่วยที่มีความพิการ และผู้ป่วยติดเตียง : จัดการผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในระดับปฐมภูมิ
32. ติดตามและประเมินผลการรักษาทางทันตกรรมและให้การดูแลรักษาเพิ่มเติมในกรณีจำเป็น	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ติดตามประเมินผลการรักษาทางทันตกรรมเป็นระยะ และให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากในกรณีจำเป็น ▪ ให้การรักษาเพิ่มเติมในกรณีจำเป็น หรือส่งต่อผู้ป่วยให้ทันตแพทย์เฉพาะสาขา หรือแพทย์สาขาอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม
33. ดูแลสุขภาพช่องปากของประชาชนในระดับกลุ่มประชากร/ครอบครัว/ชุมชน โดยผ่านแนวคิดการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการบริหารจัดการทางสาธารณสุข	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ตระหนักรู้ถึงสถานการณ์สุขภาพช่องปากของประชาชน และบริบทที่เกี่ยวข้องตลอดจนแนวโน้มทางระบาดวิทยาของโรคในช่องปาก ▪ ตระหนักรู้ถึงระบบสุขภาพของประเทศไทยในปัจจุบัน ▪ เลือกใช้กลยุทธ์หรือกลยุทธ์การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการบริหารจัดการทางสาธารณสุข เพื่อพัฒนาสุขภาพช่องปากของประชาชนในระดับครอบครัวหรือชุมชน ▪ วางแผน ดำเนินงาน และประเมินผลโครงการด้านทันตสาธารณสุขในระดับชุมชน

